

Guía Docente				
Datos Identificativos				2022/23
Asignatura (*)	As Relacións Xurídicas na Sociedade Dixital		Código	612539001
Titulación	Máster Universitario en Dereito Dixital e da Intelixencia Artificial			
Descriptoros				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	1º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Ciencias da Computación e Tecnoloxías da InformaciónDereito PrivadoDereito Público			
Coordinación	Peña Lopez, Fernando		Correo electrónico	fernando.pena@udc.es
Profesorado	Aba Catoira, Ana Maria		Correo electrónico	ana.abac@udc.es
	Crego Blanco, Jorge			jorge.crego@udc.es
	Legeren Molina, Antonio			antonio.legeren@udc.es
	Pazos Sierra, Alejandro			alejandro.pazos@udc.es
	Peña Lopez, Fernando			fernando.pena@udc.es
	Quindimil Lopez, Jorge Antonio			jorge.quindimil@udc.es
Web	https://www.udc.es/es/dereito/estudos/mestrados/mestrado-universitario-en-dereito-dixital-e-da-intelixencia-artificial-muddi a/			
Descrición xeral	A materia "As relacións xurídicas na sociedade dixital" pretende servir de introdución ao Máster e presentar un panorama global das transformacións e os desafíos sociais, xurídicos, éticos, económicos e políticos derivados da dixitalización.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A2	Conocimiento de la dimensión ética y política de la sociedad digital
A3	Conocimiento y comprensión de los cambios en los conceptos, los sujetos y los procesos jurídicos en la sociedad digital
A14	Conocimientos y habilidades para comprender y resolver las cuestiones jurídicas relacionadas con la criminalidad informática, la ciberseguridad y la ciberdefensa
B4	Capacidad para identificar cuestiones jurídicas relevantes partiendo de un conjunto complejo de hechos no estructurado jurídicamente.
B7	Capacidad para diseñar estrategias y soluciones nuevas e imaginativas para los problemas
B20	Poseer y comprender conocimientos que aporten una base u oportunidad de ser originales en el desarrollo y/o aplicación de ideas, a menudo en un contexto de investigación
B21	Que los estudiantes sepan aplicar los conocimientos adquiridos y su capacidad de resolución de problemas en entornos nuevos o poco conocidos dentro de contextos más amplios (o multidisciplinares) relacionados con su área de estudio CB8 - Que los estudiantes sean capaces de integrar conocimientos y enfrentarse a la complejidad de formular juicios a partir de una información que, siendo incompleta o limitada, incluya reflexiones sobre las responsabilidades sociales y éticas vinculadas a la aplicación de sus conocimientos y juicios
B22	Que los estudiantes sepan comunicar sus conclusiones y los conocimientos y razones últimas que las sustentan a públicos especializados y no especializados de un modo claro y sin ambigüedades
C4	Desarrollarse para el ejercicio de una ciudadanía respetuosa con la cultura democrática, los derechos humanos y la perspectiva de género
C6	Valorar críticamente el conocimiento, la tecnología y la información disponible para resolver los problemas a los que deban enfrentarse.
C7	Asumir como profesional y ciudadano la importancia del aprendizaje a lo largo de su vida.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias / Resultados do título	
Saber situar no contexto social e político o Dereito dixital e da intelixencia artificial		AP2	BP4 CP4
		AP3	BP21 CP6

Saber anticiparse e adaptarse aos cambios tecnolóxicos	AP3	BP7 BP20	CP6
Saber situar o desenvolvemento tecnolóxico no marco da vida humana global	AP2 AP3		CP4 CP6
Formar unha base humanística para afrontar os desafíos tecnolóxicos	AP2 AP3	BP4	CP4 CP6
Coñecer os cambios e os retos para as relacións xurídicas por influencia da tecnoloxía	AP3 AP14	BP7	CP4 CP6 CP7
Coñecer a influencia da tecnoloxía dixital na configuración e a garantía dos dereitos fundamentais	AP2 AP14	BP21	CP4 CP6
Coñecer os aspectos básicos da toma de decisións apoiada na intelixencia artificial	AP2 AP3	BP4 BP7 BP20 BP21 BP22	CP6 CP7
Dispoñer de ferramentas conceptuais para pensar o propio tempo	AP3	BP20	CP6 CP7
Adquirir unha visión global do Dereito para enfrontarse aos desafíos e ás lagoas do contexto tecnolóxico	AP3	BP4 BP21 BP22	CP4 CP6

Contidos	
Temas	Subtemas
Introdución técnica ás novas tecnoloxías	Coñecementos básicos en intelixencia artificial
A sociedade dixital e o ciberespazo	Ciencia, tecnoloxía e Dereito As transformacións na sociedade internacional: unha orde mundial dixital Marco internacional e europeo do ciberespazo
Estado, territorio e soberanía dixital	A soberanía territorial na era dixital O Estado fronte aos actores internacionais no escenario dixital Democracia dixital: soberanía e gobernanza
Marco ético da sociedade dixital	É necesaria unha ética da sociedade dixital? Ética da intelixencia artificial e dereitos fundamentais
Tecnoloxía e dereitos fundamentais	Dereitos fundamentais e dereitos dixital Liberdades e determinismo informativo Igualdade e non discriminación. A superintelixencia Xustiza e algoritmos
Robótica, personalidade xurídica e responsabilidade	A titularidade dos dereitos na era dixital A identidade dixital A herdanza dixital A responsabilidade dos robots
Razoamento xurídico e intelixencia artificial	Racionalidade e nesgos Argumentación xurídica e intelixencia artificial Algoritmos e discrecionalidade

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais

Estudo de casos	A2 A3 A14 B4 B7 B20 B21 B22 C4 C6	16	48	64
Proba obxectiva	A2 A3 A14 B22	1	1	2
Eventos científicos e/ou divulgativos	A2 A3 B20 C4 C6 C7	5	5	10
Sesión maxistral	A2 A3 A14 B20 B21 C4 C6 C7	24	48	72
Atención personalizada		2	0	2
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Exposición e análise crítica de textos ou casos que serven para vincular a aprendizaxe teórica coa súa aplicación práctica e para desenvolver a capacidade de síntese, o pensamento sistemático, crítico e creativo e as habilidades argumentativas
Proba obxectiva	Avaliación do coñecemento dos contidos da materia
Eventos científicos e/ou divulgativos	Adquisición e actualización dos coñecementos e diálogo cos principais expertos na materia. Incorporación de perspectivas diferentes que enriquezan a aprendizaxe.
Sesión maxistral	Introdución dos principais contidos da materia

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Supervisión e reforzo do proceso de aprendizaxe. Orientación para a aplicación dos coñecementos e o desenvolvemento das habilidades de comprensión e argumentativas. Estudantado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa de asistencia ás aulas. Seguemento a través das titorías do profesorado.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Estudo de casos	A2 A3 A14 B4 B7 B20 B21 B22 C4 C6	Avaliación da capacidade de aplicación práctica dos coñecementos. Avaliación da capacidade de síntese, análise crítica e creatividade. Avaliación da fluidez e coherencia expositivas. Avaliación do rigor na argumentación.	60
Proba obxectiva	A2 A3 A14 B22	Avaliación do coñecemento, a comprensión e o dominio dos principais contidos	40

Observacións avaliación

1. Avaliación da segunda oportunidade.

O/a estudante

conservará a cualificación obtida no estudo de casos se é igual o superior ao aprobado nesa parte (3 ou máis). No caso de suspenso nesa parte (menos de 3) nesta parte poderá acollerse á modalidade prevista para o estudantado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa de asistencia ás aulas.

2. Plaxio ou fraude académica.

O comportamento

fraudulento nas probas de avaliación, e singularmente o plaxio no estudo de casos, terá como consecuencia a cualificación de "0 (Suspenso)" na oportunidade correspondente.

3. Criterios de avaliación do estudantado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa de asistencia ás aulas.

A proba obxectiva (40%) realizarase nas mesmas condicións que as do resto do estudantado.

A avaliación do estudo de casos consistirá na entrega de comentarios escritos nunha data non posterior á fixada para o exame (proba obxectiva).

Fontes de información

Bibliografía básica	- AA.VV. (2020). Protección de datos personales. Valencia: Tirant - Barbé, E.; Costa, O.; Kissack, R. (eds.) (2016). EU policy responses to a shifting multilateral system. Palgrave Macmillan - Bostrom, Nick (2016). Superinteligencia. Teell - Cerrillo Martínez, A; Peguera Poch, M (coord.) (2020). Retos jurídicos de la inteligencia artificial. Aranzadi - Díaz Alabart, S. (2018). Robots y responsabilidad civil. Madrid: Reus - Domínguez León, J. (2016). La ciberguerra como realidad posible contemplada desde la perspectiva. Revista de pensamiento estratégico y seguridad CISDE - Ebers, M. (2016). La utilización de agentes electrónicos inteligentes en el tráfico jurídico: ¿Necesitamos reglas especiales en el Derecho de la responsabilidad civil?. Indret 3 - García Herrera, V (2017). La disposición sucesoria del patrimonio digital. Actualidad civil 7-8 - Gómez Ligüerre, C.; García Micó, G. (2020). Liability for Artificial Intelligence and other emerging technologies. Indret 1 - Lessig, L. (2009). El código 2.0. Madrid: Traficantes de sueños - Segura Serrano, A. (2017). Ciberseguridad y Derecho internacional. Revista española de Derecho internacional 69/2 - Solar Cayón, José Ignacio (2019). La inteligencia artificial jurídica. Thomson Reuters - Solé Resina, J (2018). Las voluntades digitales: marco normativo actual. Anuario de Derecho civil LXXI
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías